

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

↔ Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Kollégium. ↔
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár:
egész évre 100 K., félévre
50 K. Egyes szám ára 3 K.

Demokrácia az egyházban.

Nagyon sokan szeretik emlegetni a református egyház *demokratikus* szervezetét és szinte kéjelegnek annak a hangoztatásával, hogy a mi egyházunkban minden a nép akaratóból történik.

Semmikép sem helyes ez a beszéd. Keresztyén egyházban nem lehet semmiféle más uralom, mint a Jézus Krisztusé. Ő az egyetlen fő, övé minden hatalom. Vagyis az egyház alkotmánya mindenkép *monarchia*: Krisztus királysága. Csak az a kérdés, hogy az égi király miképen gyakorolja földi egyházában a hatalmát. A mi egyházunk alapelve szerint, a gyülekezet által: ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az ő nevében.

Ebben van a mi egyházunk alkotmányának demokratikus *formája*. A Krisztusnak nincs földi helytartója, nincs egy ember, aki az ő hatalmát itt a földön ő helyette gyakorolja, hanem azoké az oldozás és kötözés hatalma, mert azokkal van együtt az Úr, akik az ő nevében összegyűlnek.

Az *Ő nevében*. Ezen van a hangsúly. Nem akármiféle gyülekezetnek, hanem csak a Krisztus nevében, a Krisztusért, a Krisztus szolgálatára összegyűlnek van jussa ahhoz, hogy az egyházban akármiféle hatalmat gyakorolhasson.

Hát lehet ezt az alkotmányt demokratikusnak neveznem, ha arra gondolok, hogy a Krisztus nevében összegyűltek egyikének sincs hatalma a másik felett, mert valamennyien Krisztus egyenlő szolgálói és testvérei. Lehet demokratikusnak neveznem, ha azt tartom szemelőtt, hogy a gyülekezet tagjai között nincsenek különbségek az egyetlen főhöz való viszony tekintetében és aki a keresztséggel tagja lett a szövetségnek, mind egyenlő polgára az Isten országának, ha csak a szívéből hitelenséggel ki nem rekesztette azt.

De nem szabad az egyház alkotmányt demokratikusnak gondolnom el, ha demokrácia alatt nem értek mást, mint a társadalom jogi szervezetéhez tartozók valamennyijének egyenlő jogositottságát. Mert az egyházi gyűlés nem úgy bírja a hatalmat, mint akármiféle emberek csoportja, hanem úgy, mint a Krisztusban bízók, a Krisztusnak engedelmeskedők, a Krisztust maguk közé hívók gyüle-

kezete. Nem minden gyülekezetnek, hanem csak az ő nevében összegyűlőknek ígérte Krisztus, hogy velük lesz a világ végéig, hogy a mennyei Atya ő érette teljesíti minden kérésüket; az olyan gyülekezetnek tehát, mely nem a Krisztus nevében gyűl össze, akármennyire egyházi gyűlés is a törvény betűje szerint, nem lehet hatalma az egyházban, mert ha mi hatalma van, nem Istentől van.

Merőben elméleti fejtegetések ezek és írjuk nem gondol semmiféle konkrét esetre. De gondolhatna is. Nem egyre, hanem sokra. Mert sajnos, a mi egyházi életünk hova-inkább a betű életévé leszen, a betűévé, amely öl. A betűévé, amely szerint bizonyos ember csoportok egyháznak tekintendők s tagjai az egyháztagokat megillető jogokkal élhetnek, ha beleszülettek vagy nem tudom, mi jóért, beleálltak az egyházi kötelekbe, — pusztán ennek a külső köteleknek az alapján, vallás nélkül, sőt hit nélkül, a Krisztus ismerése nélkül, sőt Isten létének elfogadása nélkül. A betűévé, amely lehetővé teszi, hogy az igazán hívők sorsa felett is rendelkezzenek a Krisztusban hitetlenek.

Ezt az állapotot jogi eszközökkel megjavítani alig lehet. De az egyháznak kötelessége minden módot megkísérelni arra, hogy Krisztus valódi egyháza maradjon. Régen a hitetleneket büntetéssel kényszerítették a hitre. Mi erre nem gondolhatunk. De arra igen, hogy a hitleneknek az egyház életére döntő befolyást ne adjunk. Ne legyen elég az az egyházi jogok gyakorlására, hogy valaki formailag az egyházhoz tartozik s néhány korona adót fizet. Ne lehessen semmiféle gyülekezet — nem csak a kormányzóké, de a választóké sem — más, mint egytől-egyig a Krisztusban igazán hívők gyülekezete.

Egyház

Kívánatos-e az országosan egységes egyházi adózás központi pénztárral?

Lelkészegyesületünk elnöke, nagytiszteletű Szabó István esperes úr megbízott azzal, hogy

rövid értekezést tartsak e tárgyról. Ezen megbízás alapján állok a nagyszalontai csonka egyházmegyénél. Lelkészegyesülete előtt és kérem szíves figyelmüket.

A feltett kérdésre igen-nel felelek, mert az a meggyőződésem, hogy a központi adózás gondolata a szentírásból indokolt, az egyház egyetemére előnyös, a pasztoráció hathatós végzésére nélkülözhetetlen, a lelkeszi karra kívánatos, református vallásunk tételeivel nem ellenkezik és gyakorlatilag megvalósítható.

A szentírásból indokolt azért, mert az „egy nyáj és egy pásztor“ egyetemesítő eszméjét szolgálja (Ján. 10¹⁶). Az első keresztyének, kiknek követendő példájára épen református vallásunk hív fel bennünket, azon az alapon állottak, hogy a gyülekezet mindennemű szükséglete közös hozzájárulással fedezendő (ACs. 2⁴⁴). Az Apostolok cselekedeteiről írott könyv 4³⁴⁻³⁵ verse azt mondja: „Szűkölködő nem vala ő közöttük senki, mert valakik földek, vagy házak birtokosai voltak, eladván, elhozák az eladottak árát és letevék az apostolok lábainál: aztán elosztatott az egyesek közt, amint kinek-kinek szüksége vala“. Ezen eljárásról mondja Lukács: „nagy kegyelem vala mindnyájukon“, mert ahol minden tag a Krisztus egyházának szolgál, ott van az Isten kegyelme (χαρις). Amit itt egy gyülekezetre nézve látunk, Pál apostolnál már a szorosabb értelemben vett helyi gyülekezet körén túlterjed ez a szeretteljes gondoskodás. 1. Kor. 16¹⁻⁴ verseiben felhívja Pál a korinthusiakat a jeruzsálemi gyülekezet részére adomány gyűjtésére és megbízást ad az általuk javaslatba hozottaknak, hogy az adományt vigyék el Jeruzsálembe, sőt azt is megígéri, hogy ő is velük megy, ha az adomány a korinthusiakhoz méltó lesz. Azt akarja Pál apostol, hogy a Krisztus egyházának hívei átértsék egymásra útaltságukat (1. Kor. 12¹²⁻³¹): „Nem úgy, hogy másoknak könnyebbségük, néktek pedig nyomorúságtok legyen, hanem egyenlőség szerint; e mostani időben a ti bőségetek pótolja amazoknak fogyatkozását, hogy amazoknak bősége is pótolhassa a ti fogyatkozástokat, hogy így egyenlőség legyen“. (2. Kor. 8¹³⁻¹⁴).

Mi is az „egy nyáj és egy pásztor“ egyetemesítő eszméje felé törekszünk, mert János 10¹⁶. alapján állunk. Erős, hihű és buzgó gyülekezeteket, mint megannyi vonzó erejű oázisokat akarunk látni az elvilágiasodott emberiség kietlen életének végtelen sivatagán, de ezeket az oázisokat ugyanaz a közös erő, az „élet vize“ (Zak. 14⁹) táplálja s ugyanazon közös erőnek kell egyetemesen áthatni a mi szétszórva letelepült s lazán összefüggő összes gyülekezeteinket is, hogy ahol szükség van, kipótoltassék, a bőségek áldása pedig másoknak is szolgálhassa javát.

Önként értetődik, hogy miként az első keresztyéneknek mindenük „köz vala“, (ACs. 2⁴⁴), úgy nekünk is az önkéntes adományozás felé kell törekednünk. Azonban az önkéntes adózás, csak mint távoli végcél lebeghet előttünk, hova kitartó

munka árán nevelhetjük népünket. A jelent vizsgálva, az önkéntes adózás, — a hívek óriási százalékanak közönyössége miatt — egyetemes egyházunk elszegényedéséhez vezetne s bár koncepcióm, hogy egyes buzgó keresztyén gyülekezetek képesek ezt a maguk körében megvalósítani, de erről egyetemes, mindent átfogó viszonylatban, komolyan beszélni ma még nem lehet. Nem is szükséges, mert a szentírásból világos, hogy a közösségbe való belépés olyan erővel hatott az ősegyházban, hogy a belépő hívő mindenét a köz javára áldozta. (ACs. 4³⁶⁻³⁷). A gyülekezeti tagság tehát anyagi kötelezettségen is alapul s az anyagi hozzájárulás, más szóval adózás, kényszerítő jelleggel bír. Az egyháztagság ma már nem igényli az egész vagyon közcélra adását, sőt az alapvagyonhoz egyáltalán nem nyúl hozzá, hanem csupán hozamából, a tag keresményéből kíván évenként elenyésző csekély részt a közös cél istápolására.

És ha arra az álláspontra a megélhetés nehéz volta miatt s minden időnknek az evangéliom szolgálatába állítása érdekében nem helyezkedhetünk, hogy az evangéliom terjesztője önmaga tartsa el magát (ACs. 20³⁴), akkor ama másik álláspontra kell feltétlenül helyezkednünk, hogy: „akik az evangéliomot hirdetik, az evangéliomból éljenek“. Nem azt mondja Pál apostol, hogy a helyi „oltár-ról“, hanem egyetemesítő: „az evangéliomból“. (Vesd össze 1. Kor. 9¹³ és 14 verseit). A közadót tehát az evangéliom szolgálatába állíttassék „egyenlőség“ szerint (2. Kor. 8¹³⁻¹⁴) s a krisztusi meghagyás (Máté 28¹⁸⁻²⁰) teljesítésének anyagi biztosítéka legyen. Ma a krisztusi meghagyást némely egyházak teher nélkül, vagy csekély teherrel, a magokra hagyott kicsiny gyülekezetek pedig csak erejük végső megfeszítésével, 200—300^{0/0}-os önmegadóztatással, vagy a lelkesz önfeláldozó nyomora árán képesek teljesíteni, de a szent célnak mindkettő kárára van, — a szétszórt csoportok pedig önmaguktól sohasem elevenednek meg (Ezék. 37¹⁻¹⁴). Az egységesítésben van itt az erő s a szentírás szelleme azt kívánja, hogy egyetemes anyagi biztosítás által az egyetemes lelki javak minden református egyháztagnak számára áldásosan gyümölcsözdhessenek (Máté 18¹¹⁻¹⁴).

Nem a gyülekezet, mint szervezett közösség, az alap, hanem az evangéliom, amelyen felépül (Eféz. 2¹⁹⁻²²) s az evangéliom terjesztésének biztosítása nélkül fövenyre épül a ház (Máté 7²⁶⁻²⁷). Az evangéliom terjesztésének anyagi biztosítását pedig nem lehet a gyülekezet tetszésére bízni, mert akkor az a visszás helyzet állana elő, hogy előbb megcsináljuk az épületet s azután próbálunk neki alapot rakni. Az evangéliom terjesztésének (ígérvetés, tanítás) biztosítása anyagilag is az egyetemes egyház feladata (Vesd össze 1. Kor. 9¹³ és 14 verseit) és kötelessége, mellyel feltétlenül meg kell bírkózni. Kálvin ezt így fejezi ki: „hogy eredményes legyen az evangéliom hirdetése, ezt a kincset az egyház gondjaira bízta Isten“. (Inst. IV. k., I. f. 1. p.) Az

egyetemes megoldásnak előnye lenne — többek között — az, hogy az egyes gyülekezetek, mint a nagy egész hatékony tagjai volnának felfoghatók s mint ugyanazon egy test tagjai, a közös cél javára munkálkodnának Pál apostol szellemében (1. Kor. 12₁₂₋₂₇), továbbá, hogy ez a nagy egység a maga áldásos működését kiterjeszthetné a „kicsinyekre“ is (Máté 18₁₄) s a szétszórt csoportokba képes lenne életet lehelni, — végül kifelé és befelé kiszámíthatatlan erőt képviselne.

Bay József.

(Folytatjuk.)

Iskola

Tanévzárás a református leányközépiskolában.

Legközelebb közreadjuk a református leányközépiskola évváró ünnepélyének kimagasló, irodalmi értékű beszédét, amelyet Koncz Aurélné igazgató az oly hosszú idő óta első nyugalmas esztendő elbúcsúztatta. Az év búcsúpillanata oly meghatóan szép és felemelően bájos volt, hogy lehetetlen e helyen meg nem emlékezni róla. A Kossuth-utcai templom „Isten örökkévalóságát hirdető hatalmas boltjai alatt“ a növendékek impozáns tömege s az érdeklődők szép számú gyülekezete előtt folyt le az ünnepély 18-án d. e. fél 12 órakor. Az istentiszteleti rész vezette be az ünnepséget Szele Miklós gondolatokban gazdag, lélekemélyéről szárnyaló imádságával; majd a hivatalos tanévzárás következett. Sokszor hallottuk már, sokat gyönyörködtünk Konczné kristályos magyarságú, lelket megragadó beszédeiben, sokszor csodáltuk istenáldott tehetségét, muzsikás organumát, — mégis újra és újra bámulatba ejt bennünket.

Az évváró beszédek statisztikai felsorolása helyett poézis, költészet szólt hozzánk, majd egy énekszám következett, üde leányhangok kérték buzgó orgonával az Isten áldását szegény hazánkra. A legmeghatóbb, legszebb jelenetek sorozata következett ezután: a jelesek, a kitüntetettek járultak egymás után a jó Tili néni elé, hogy szép bizonyítványukat, könyv- s pénzjutalmaikat átvegyék s itt külön meg kell emlékeznünk Debreczen társadalmáról, amely a jutalmak osztását, a jók buzdítását bőkezű adományokkal elősegítette. A könyvkereskedők jutalomkönyvek adományozásával járultak hozzá ahhoz, hogy apró gyermekszívekben örömtűzet gyűjtsanak, pénzintézetek, magánosok mintegy 20,000 koronányi pénzösszeget adtak össze, hogy az évi derék munkát, szorgalmat megjutalmazni siessenek. — Jött az iskola színe-virága, kb. 97 gyermek bájosan elfogódott, piruló leánykák. S a jó Tili néninek mind egyikhez volt egy-egy biztató, dicsérő szava, bátorító útravalója. Hisz úgy ismeri ő minden kislányát, pedig de sokan vannak s mennyien voltak a keze alatt. Mindennél szebb bizonyossága ennek Borsos Ida, volt VIII. o. növendék beszéde, amelyben többek között ezt mondja:

„A dolgozó hazaszeretnek, a mély, nem külsőségekben nyilvánuló vallásosságnak, a minden

szépért és jóért lelkesedésnek s az ernyedetlen munkaszeretnek ragyogó példaképét, kedves Tili nénit soha, soha el nem felejtjük, hanem példáját és tanítását életünk minden körülményeiben követjük... Hiszen a mi életünk minden mozzanata a mi Nagyasszonyunkhoz fűződik.“

Valóban úgy van. Az ő egyénisége az erkölcsi, hazafias és intellektuális nevelés terén egyaránt „standard“-et jelent az intézet életében.

S ez az oly hosszú idő óta első nyugalmas esztendő sikerrel zárult. A szép énekvizsgáról már múlt számunkban megemlékeztünk. A 16-iki tornavizsga felejthetetlenül bájos látvány s a magyar jövőben bízni akarás ígérete volt. A sok szép kézimunka egy dolgozó év biztató resultatuma, az évvégi vizsgálatok magas nivója mind arra mutat, hogy legnagyobb leánynevelő-intézetünk: a debreczeni egyház virágos kertje, szép, nagy munkát végzett Isten országának és a magyarok szegény országának építésére.

io.

Közélet

A lelkészek tudományos önképzésének ellenőrzéséről.

Ez a téma szerepelt a mi folyó évi tavaszi közgyűléseinken, összejöveteleinken.

Természetes dolog, hogy szélteben-hosszában az a vélemény alakult ki, hogy hat lehetetlen dolog a lelkészek tudományos önképzésének ellenőrzése. Hanem hát — ilyenformán szólt legalább egyik-másik lelkészértekezleti javaslat — buzdítani kell a lelkészeket, hogy dolgozzanak, összejöveteleket tartanak stb. stb.

Hiszen az igaz, hogy egy kis baráti összejövetel, egy kis eszmecsere, vitatkozás a mai kedélytelen, nyomorult világban jól esik az embernek. De hát szerény nézetem szerint, ez a módszer csak kicsiny mértékben közelíti meg az óhajtott célt.

Óh mert hiába, az igazi tudományos elmélyedés, avagy bármiféle irányú irodalom művelése, nem lármás összejöveteleket, hanem éppen ellenkezőleg csendes, bizonyos fokú zárkózott életet követel tőlünk. Szabolcska Mihály például éjszakának idején, amikor már a villamos vonatok sem dübörögnek az ablaka alatt, akkor írja a legszebb verseit. Gárdonyi Géza éppen hogy be nem szegetteti az ajtót, az ő külön írói szobáján, csak hogy őt senki se háborgassa, amikor legszebb elbeszéléseit írja. Szeremley Sámuel, a mi öreg paptudósunk, úgy él a hódmezővásárhelyi nagytemplom mellett, mint valami remete, hogy történetírói tehetségéhez méltó műveket produkáljon.

Szóval egészen más útja van a tudományos önképzésnek, mint ahogy egyik-másik lelkészársam elképzeleli. Bizonyos buzdító szavakkal, nógatásokkal, avagy éppen a kanonika vizitáció alkalmával gyakorlandó ellenőrzéssel, — mondhatni — éppen séggel semmire sem megyünk.

A lelkészek tudományos önképzésének méltó fokozására — hiába kertelünk jobbra-balra —

egyetlenegy helyes módszerünk van s ez nem egyéb, mint a tehetség és szorgalom méltó jutalmazása, a lelkeszi állások elnyerése alkalmából. Szóval, a jelenlegi lelkészválasztási paragrafusokat kell nekünk radikálisan megváltoztatnunk. Mert hasztalan gyönyörködünk mi a magvető remek példázatában, ha egyszer a saját soraink között is, módot és alkalmat szolgáltatunk arra nézve, hogy a jó mag az útfélre és a kösziklára essék. Mostoha helyen, mostoha körülmények között a jó mag sem fog gyökeret verni soha.

Vannak nekünk olyan gyülekezeteink, ahol remekül megállhatja a pap a helyét, ha jó gazda, ha szellemes, viális ember; de viszont vannak olyan gyülekezeteink, amelyek bizonyos speciális körülmények által szinte arra vannak hivatva, hogy a protestáns irodalom egy-egy kitünő munkását mondhassák lekipásztorokul, időről-időre, nemzetségről-nemzetségre.

Ha azt akarjuk, hogy lelkészeink tudományos színvonala kissé magasabb nivóju legyen, nincsen itt más hátra, mint gondoskodnunk arról, hogy tehetségesebb papjaink, káplánjaink méltó helyekre jussanak, ahol módjuk és alkalmuk lesz a tudományos elmélyedésre, önképzésre.

Azt megengedem, hogy — hála Istennek — még ma is találunk sok kiváló lelkészt méltó helyen, igazi szellemi munkást megillető, méltó környezetben, jobb jövedelmű eklézsiában. Azt azonban ne felejtjük el, hogy ez a mostani tűrhető állapot még mind azokból az időkből származik, amikor még vezető hatalom volt a mi soraink között is az intelligencia s az értelmesebb birtokos osztály. Ez az idő azonban múltófélén van. Ma már a politikai életben is irtózatos küzdelmébe kerül valamennyi modern államvezető egyéniségének ama cél elérése, hogy az intelligencia, az ész, a szellem vezető hivatását fenntartsa, biztosítsa.

Ami anyaszentegyházunk berendezkedése pedig valósággal olyan, mint egy-egy meteorológiai intézet, amennyiben előre jelez bizonyos időváltozásokat, földrengéseket. A népuralom fattyúhajtásait, fájdalom, ez idő szerint mi ismerjük a legjobban. Ezen fattyúhajtások árnyékát már is ott látjuk abban a tényben, hogy egyik-másik lelkészválasztásnál győz immáron a pénz, a terror, hogy egyházunk hívei nem igen nézik ma már sok helyen, hogy ki az érdemes lekipásztor, hogy kinek az egyéniségétől várható bizonyos áldás az anyaszentegyházra nézve, hanem mennek a „hívek” arra, ahonnét az ezres bankók, a kulacsok s egyéb földi nyalánkságok közelgetnek feléjük.

Természetes dolog, hogy ezzel a rendszerrel nem igen emelhetjük mi papjaink tudományos munkásságának a nivóját. Sőt, ha van valami, ami a legalsó fokra szállítja lelkészeink tudományos színvonalát, akkor ez a mostani lelkészválasztási rendszer az.

Ne ábrándozzunk tehát ismét az egyházlátogatási jegyzőkönyvnek egy újabb rubrikájáról, amely a mi papjaink tudományos önképzésének ellen-

őrzésére vonatkozó adattal lenne kitöltendő, hanem törekedjünk arra, hogy egy bizonyos felülről irányítható lelkészválasztási törvényszakasszal s a *próbaszónoklat lehozatalával*, a mi kiválóbb papjaink, káplánjaink méltó helyekre, parókiákra jussanak.

Vegyük már egyszer komolyan fontolóra, hogy jelenlegi lelkészválasztási törvényeink nem annyira a tudományos életnek, mint inkább a stréberségnek s más itt leírhatatlan emberi gyarlóságoknak egyengetik az útját akaratlanul is.

Baráth Imre.

Harangszentelés.

A mezőberényi református egyház pünköszt hetében és az ünnep második napján szentelte föl megható ünnepségek keretében új harangjait. Az új harangok pünköszt nagyhetének csütörtökjén tettek föl a toronyba. Előbb azonban Radits István lelkész az egész gyülekezet, sőt a nagy község minden felekezetéből is összegyűlt közönség jelenlétében rövid beszéd és megszentelő imádsággal a harangokat fölavatta. A virág és drága kendőkkel borított harangokat aztán a gyülekezet áldó imádsága kísérte, míg a toronyba felért. A presbiterium úgy határozott, hogy a harangok az ünnep szombatjának estéjén szólaljanak meg először. Úgy is történt. Nem maradt szem szárazon ezen az estén a gyülekezetben s a község nagy részében. Az ünnep második napján aztán az egyházmegye képviselőjében Harsányi Pál esperes közbejöttével tartatott harangszentelési ünnepély. Az ünnepélyes istentiszteleten Harsányi Pál esperes beszélt. Varázslatos ékesszólásával valósággal elbűvölte a templomi közönséget, amelyben képviseltette magát a város és minden felekezet.

Az új harangokat, egyik 715 klgos, a másik 430 kgr., a gyülekezet áldozatkészsége szerezte meg. Ebben a vállalatanságával kérkedő világban, amikor a hitetlenség orgiákat ült, jól esik elmondanunk, hogy a mezőberényi református egyházban a hithűség és az igaz, önzetlen keresztyén áldozatkészség olyan szépen nyilvánult meg szegény és gazdag részéről egyformán, hogy ennek látása biztos reménységgel tölthet el bennünket affelől, hogy ha ideig-óráig itt-ott győzelmet arathat is a gonoszság, de az emberi s különösen a mi magyar népünk lelkében élő nemesebb érzemények előbb-utóbb végét szakítják annak, hogy a vallásos lélek hitbuzgalma gúny tárgya legyen többé.

Hatszázharmincezer koronába kerültek a mezőberényi egyház új harangjai. Költségei fedezésére az egyház adózó tagjai magukra vállaltak az 1921. évben 150 mm. búza és 135 mm. árpa befizetését. És a harangok árának fele összege ebből térült meg. A másik fele... megtérült a harangokat felszentelő ünnepségek tartama, egy hét alatt... adakozásból. A hithű magyar kálvinista áldozatkészség csodákat művelt. Az egyház ezidei gondnoka Szekeres András gazdálkodó, annak említése mellett, hogy ő tisztéből kifolyólag jó példával akar előljárni, följánlott az új harangok költségei fede-

zésére 40,000 koronát. És a jó példa hatott, Bacsó József presbiter és felesége Bagi Sára adományoztak 50,000 koronát, Molnár Mihály egyháztag 15,000 koronát. Nagyobb adományozók voltak még Komlódi György, Kállai Sándor, de adakoztak még nagyon sokan, százak úgy, hogy a harangszentelési ünnepekkel kapcsolatban a 15,000 kor. perselypénz beszámításával is összegyűlt nemes adományokból egy hét alatt 272,000 korona.

„Csak a jó Isten esőt adna!” — sóhajtottak sokan, amikor adományait az egyház javára a lelkész előtt leszámolták. És adott esőt a jó Isten. És a mezőberényi egyházban senki sem sajnálja a lélek fellobbanásából fakadt áldozatkésztséget. Amikor az új harangok érces szava végig hallszik a sík rónán, a kalapját megemeli a hithű lélek és azt mondja: jó az Isten, megfizet mindig . . .

I+I.

Különfélék

Dr. Baltazár Dezső püspökünk folyó hó 10-én, szombaton este Wallingfordon istentiszteletet tartott, míg másnap délelőtt ugyanott Baja Mihály debreczeni lelkipásztor szolgált. Vasárnap, folyó hó 11-én, délelőtt 10 órakor az egyik, majd ezután közvetlenül a másik bridgeporti magyar református templomban hirdette az ígét püspökünk, mindenütt óriási gyülekezet előtt, mérhetetlen hatással. Vasárnap délután autóval South Norwalkba ment ki templomi szolgálatra, ám este már ismét Bridgeporton volt, hogy részt vegyen és közreműködjen az ottani Rákóczi-Hallban rendezett fényes sikerű műsoros ünnepélyen.

A Debreczeni Tisza István Tudományos Társaság 1922 június 18-án tartott alakuló ülését Dr. Pokoly József nyitotta meg, fejtegetvén a magyarság és annak keretén belül az alföldi magyarok kulturális jelentőségét és fejlődési lehetőségeit. Majd Dr. Erdős József korelnöklése mellett a szép számmal egybegyűltek megválasztották elnöknek Dr. Pokoly Józsefet, főtítkárnak Dr. Tóth Lajost, választmányi tagokul Dr. Erdős József, Dr. Teghze Gyula, Dr. Barabási Kun József, Dr. Belák Sándor és Dr. Pápay József egyetemi tanárokat, Szomjas Gusztáv ny. főispánt, Márk Endre udv. tanácsost, Dr. Lindenberger János prépostot, Oláh Gábor író és Csobán Endre városi levéltárnokot; ügyésznek Dr. Kölcsey Sándor ügyvédet, pénztárnoknak Gaszner Géza takarékpénztári igazgatót, ellenőrnek Dr. Versényi Tibor takarékpénztári vezérigazgatót. A Társaságnak két szakosztálya van: szellemi és természettani; az előbbinek elnöke Dr. Láng Nándor, titkár Dr. Szentpéteri Imre, választmányi tagjai: Dr. Iványi Béla és Dr. Darkó Jenő; az utóbbinak elnöke Dr. Szontágh Félix, titkár Dr. Verzár Frigyes, választmányi tagjai: Dr. Milleker

Rezső és Dr. Benedek László; valamennyien egyetemi tanárok. Az alakuló gyűlés megállapította, hogy az évenkénti közgyűlés dátuma április 22-ike, Tisza István születésnapja.

Új doktor. Kállay Kálmán konventi másodtitkár a budapesti egyetemen summa cum laude doctori vizsgát tett a sémi nyelvészetből. Sok próbában átment ifjú férfi, aki az igazi tudós legszebb erényeivel ékeskedik. Az Úr áldása legyen rajta!

A Kollégium évváró ünnepélye folyó hó 10-én volt, amikor a Nagytemplomban Dr. Erdős Károly lelkészképző-intézeti igazgató imádkozott, a kollégiumi díszteremben pedig Karai Sándor kollégiumi igazgató tartott beszámoló beszédet. — Az imádságot és beszámolót múlt számunkban közöltük. A kollégiumi igazgató szavaira gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok és Nagy József, a debreczeni egyház főgondnoka válaszolt, méltányolva az iskolai évben elért eredményeket és biztatva a további kitartó munkásságra.

A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesülete folyó hó 15-én tartotta ez évben utolsó vallásos estélyét a főgimnázium tornacsarnokában, amely nagy terem szépen megtelt a nagyszámú érdeklődő közönséggel. A református tanítóképző-intézet Csokonai-énekkara P. Nagy Zoltán: „Hatalmas Istene a fényes egeknek” kezdetű szép énekét adta elő teljes odaadással. Az ének után Somogyi Juliska úrleány szavalta Varga Jenő segédlelkész csinos alkalmi költeményét „Az első év határánál” nagy hatással. Tanulságos és eszméltető volt Márk Endre templomegyesületi elnöknek beszámolója az első év munkásságáról; az egyszerű, világos, de mivel tényekről beszélt, épen ezért meggyőző és erősítő előadás felmutatta a kezdő egyesület elé tornyosult nehézségeket és az azokon való győzelmeket. Páricsi Pál hegedűművész játéka valószínűleg elragadta a közönséget, amely szünni nem akaró tetszésnyilvánítással honorálta a magyar zenét klasszikus szépségében felmutató művészt. Dr. Papp Géza lelkész, egyetemi fogalmazó őszinte buzgóságú imádsága után a Hymnusz hangjaival zárult az eredményes esztendő utolsó vallásos estje.

Laky Zsigmond new-brunswicki magyar református lelkipásztor június hó 9. és 10. napjain volt utolsó ízben Debreczenben. Ez alkalomból két élvezetes előadást tartott vetített képekkel, egyiket a felsőbb leányiskolában, másikat a református főgimnáziumban. Az előadások Amerikáról, az ottani viszonyokról és megélhetési nehézségekről szóoltak. Nagyon helyes volt a kiváló lelkipásztor az az eljárása, hogy ezt az előadást magyarországi útja legvégén mutatta be, mert ekkorra már tájékozódott a hazai viszonyok felől és azt mondta el a dollárok hazajáról, amit a magyaroknak kell tudnia az ottani helyzetről. Az előadásokat a hálás hallgatóság nagy figyelemmel kísérte.

Tornaverseny. Debreczen közép fokú iskolái f. hó 11-én délután a nagyerdei sporttelepen több ezerre menő néző közönség előtt tornaversenyt

rendeztek. A versenyt megelőzőleg a lányok és fiúk külön-külön ügyes és szép szabadgyakorlatokat mutattak be. A verseny fődíja a nőegyleti vándorzászló volt, amelyet tavaly a református főgimnázium vitt el s amelyet, erős küzdés után, ismét megnyert.

Új theol. m. tanár. Tóth Lajos pápai theol. s. tanár az ó-szövetségi szakból theol. magántanári képesítést nyert Pápán. Az új professzor két évig volt Svájcban, egy évig Skóciában s mint Zólyomból menekült lelkész ment Pápara. Legyen működése áldásos!

Vallásstanári vizsga Sárospatakon. Az országos református vallásstanárképesítő vizsgáló bizottság elnöksége a vallásstanári vizsgálatot szeptember hó 11-ére (írásbeli vizsgálat, kezdődik délután) és 12-ére (szóbeli vizsgálat) tűzte ki. A vizsgára bocsátásért a felszerelt folyamodvány a tiszáninneri egyházkerület püspöki hivatalához (Miskolcz, 1922 augusztus 1-ig) nyújtandó be. A szükséges tájékoztatást a vizsgálatra az 1918. évi konventi jegyzőkönyv 16. sz. melléklete tartalmazza. Sárospatak, 1922 június 2. Marton János theol. akad. dékán.

Értesítés. A debreczeni református főgimnáziumban az 1922—3. iskolai év szeptember 1-én nyílik meg. A gimnázium I. osztályába a protestáns vallású tanulók szeptember 1—5. napján, a nem protestánsok szeptember 5—8. napján iratkozhatnak be. A többi osztályokba ha hely marad, szintén ezeken a napokon. Az I. osztályba előjegyeztetni csak július 2—10. napján lehet. Beíráskor az I—IV. o. tanulók 32, az V—VIII. osztályúak 30 K-át fizetnek az igazgatónál. A többi díjat a háznagyi hivatalban kell fizetni. E díjak a következők: egész évi beírási és fűtési díj 250 K, ezenkívül félévre egyházkerületi felügyeleti díj és nyugdíjilleték 4 K, bizonyítvány-díj 2 K, tanárintézeti nyugdíjintézet részére 12 K, betegsegélyző járulék 50 K, az V—VIII. o. tanulók a nagy könyvtár javára 5 K. A tandíj egész évre protestáns vallású tanulóknak 1500, más vallásúaknak 3000 K. A protestáns vallású tanulók jó előmenetelük és igazolt szegénységük alapján fél- és negyed-tandíjmentességben részesülhetnek, egész tandíjmentességet csak csekély számban adhatunk. A protestáns magántanulók tandíja 2000, a más vallásúaké 4000 K. A bentlakás díja egész évre az I—VI. o. tanulóknak 500 K, a VII—VIII. osztályúaknak 1000 K. A tápintézeti díjak a következőképen vannak egész évre megállapítva: I. díjfokozat 8500 K, II-ik 13,500 K, III-ik 18,500 K, IV-ik (teljes) 23,500 K. Ezeket a díjakat negyedévenként megváltoztathatja az egyházkerület. Debreczen, 1922 június 12. *A református főgimnázium igazgatósága.*

A debreczeni református tanítónőképző-intézet folyó hó 11-én tartotta évváró ünnepélyét az intézet dísztermében. A családias jellegű ünnepségre szép számmal gyűltek egybe gróf Degenfeld József főgondnok vezetésével a hivatalosak és nagy lelki gyönyörűséggel vettek részt a kedves évvárón. Az ünnepély elején közének után Szele Miklós, az

intézet kiváló vallásstanára mondott áhítatos, buzgó imádságot, mely után közének következett. Az ünnepség II. része Langerstaet Hajósdalával kezdődött, amelyet a tanítónőképző-intézet ének-kara adott elő kellő kidolgozással. Petőfi Jövendő-lés c. költeményét Varga Lili interpretálta művészi átérzéssel, majd a II. évesek adták elő közvetlen kedvességgel a Pásztorok dalát, Tóth Kata zongorakiséréte mellett. — Nagy hatású volt Tardy Anna erős technikájú, átértett zongorajátéka, nemkülönben Gergely Ilona megrázó, hazafias szavallata (Kozma A.: Jaj a legyőzötteknek). Kifejlett hallásról és jól iskolázott hangokról tanúskodott a Zih Gabriella zongorakisérétevel előadott páros duett, amelyet Buzogány Luiza és Somogyi Julia, Szitha Eliz és Valádi Erzsébet adtak elő. Megható, kedves, bájos és megindító volt Tóth Margit végzett növendék búcsúvétele az intézettől, tanároktól és tanulóktól. Az igazgató: Tóth Árpádné úrasszony számolt be végül kimerítően, de nem untató szárazsággal, lelkesen és élvezetesen a lefolyt tanévről, amely sok próbája, nehézsége és töredelme mellett is mégis az első volt, messze időkre visszatekintve, amelyben megcsillant a reménység és jobb jövő sugára. A feledhetetlenül szép ünnepséget a jutalmak kiosztása és a növendékek kara által előadott „Magyar dalok” zárta be. Az ünnepség után a hallgatóság nagy érdeklődéssel tekintette meg a növendékek kezűgyesítő slójd munkáját és rajzkiállítását.

Nyári diákgyűlések. A Magyar Evangéliomi Keresztény Diákszövetség ebben az esztendőben, július hó folyamán ismét Tahiban tart nyári diákgyűléseket és pedig a következő beosztással: július 2—9. egyetemi- és főiskolai hallgatók és felső osztályú képezdészek számára; július 11—17. középiskolai tanulók és alsó osztályú képezdészek számára; július 18—24. egyetemi- és főiskolai hallgatók és felső osztályú tanítónőképezdészek számára; július 25—31. középiskolai leánydiákok és alsó osztályú tanítónőképezdészek számára. A múlt esztendő diákgyűléseitől eltérően, ebben az évben a MEKDSz. szívesen lát a gyűléseken „vendékokat” is. Nem kívánatos, hogy 2—3 napra ott tartózkodó, átutazó vendégként vegyenek részt az érdeklődők, mivel ez nekik sem nyújt kellő betekintést a diákgyűlések igazi belső világába, viszont magára a gyűlésre sincs jó hatással az ilyen nem állandó résztvevők folytonos érkezése és távozása. Azonban a MEKDSz. nemcsak szívesen lát, hanem nyomatékosan meg is hív minden olyan tanulmányt végzett érdeklődőt, aki valamelyik gyűlésnek legalább több, mint fele ideje alatt csatlakozhatik az egybegyűlt diáksághoz. Közelebbi felvilágosítással szolgál a MEKDSz. központi irodája, VII. Hársfa-utca 59/b. A jelentkezések határideje június 25-ike, azontúl csak nagyon kivételes, indokolt esetekben gondoskodhatik a rendezőség szállásról és ellátásról. A rendezőség felhívást tett közzé abból a célból, hogy a nyári gyűlések barátainak megnyerje anyagi támogatását, a gyűlésen résztvenni szándékozó, de kellő anyagi erővel nem rendelkező diákok számára. Eddig is szép eredménnyel járt ez a felhívás, de a MEKDSz. központi irodája köszönettel venne még további adományokat is. Egy-egy diák résztvételi költsége 500 K. Minden beküldött 500 K adomány tehát egy-egy újabb résztvevő számára teszi lehetségessé a gyűlésen való megjelenését.

A debreczeni református kollégium egyetemi internátusában az 1922—23. tanévre a dijak így vannak megállapítva: I. díjfokozat: Konviktus (reggeli, ebéd, vacsora) 8500, lakás (1, 2, 3 és 4 személyre való szobák) 2800, együtt 11,300 K.; II. díjfokozat: konviktus 13,500, lakás 3800, együtt 17,300 K.; III. díjfokozat: konviktus 18,500, lakás 5300, együtt 23,300 K.; IV. díjfokozat: konviktus 23,500, lakás 6800, együtt 30,300 K. Az V. díjfokozatban azok, akik nem kívánnak állandóan bentlakni, oly hónapokban, amikor fűtés nincs, 700, amikor fűtés van, 1000 K lakásdíjat fizetnek. Konviktusért lakás nélkül és lakásért konviktus nélkül is lehet folyamodni. A dijak negyedévenként vagy havonként előre fizetendők; de a felvett hallgató a félév végéig kötelezett tagja a konviktusnak és a bentlakásnak. Ez alól méltányos esetben az internátusi bizottság adhat felmentést. Az egyházkerület a dijakat negyedévenként megváltoztathatja. Orvostanhallgatók és nem protestáns vallású egyetemi hallgatók csak nem kedvezményes (IV. díjfokozat) helyre vétetnek fel, de az egyetemi diákjóléti bizottság részéről segélyben (kedvezményes helyre való felvételben) részesülhetnek. A folyamodás határideje nem kedvezményes helyre szeptember 10, kedvezményes helyre augusztus 20. A kérvények a kollégium igazgatóságához küldendők. Aki nem kedvezményes helyre folyamodik, kérvényéhez csak az iskolai bizonyítványát (index, érettségi bizonyítvány) és orvosi bizonyítványát mellékelje. Kedvezményes helyre való folyamodvány mellékletei: iskolai bizonyítvány, lelkészi bizonyítvány arról, hogy a családnak hány tagja van és hány gyermek tanul a házon kívül, hatósági szegénységi vagy vagyoni bizonyítvány és orvosi bizonyítvány. A kérvényen kívül fel kell tüntetni a folyamodó atyjának, vagy más eltartójának nevét, állását, vagy foglalkozását és lakáscímét. A konviktus szeptember 4-én, a bentlakás szeptember 1-én nyílik meg. Debreczen, 1922 június 22. A református kollégium igazgatósága.

Korpótlék- és kongrua nyugták. A járandóságok meghirdetésekor közölt kérés ellenére, hogy t. i. a nyugták minél előbb küldetessenek be, a mai napig a korpótlék nyugta 120 helyről, a kongrua nyugta pedig 37 helyről nem érkezett még be az egyházkerületi pénztárhoz. Mivel a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium 68,701—1922. sz. a. az 1921. évi július—decemberi számadás felterjesztését megsürgette: felkérem a nt. lelkész urakat, hogy nyugtáikat sietve juttassák kellő helyére. Az egyházmegyei pénztárnok urak ne várjanak tovább a korpótlék nyugták teljes megérkezéére, hanem a már begyűlt nyugtákat szíveskedjenek a szükséges kimutatás kapcsán beküldeni. Akik illetményeiket, mint sokan mások az özvegy lelkésznek segélyezésére kívánnak át bocsátani, a nyugtához mellékelt nyilatkozat alapján a pénztár készséggel átszolgáltatja az összeget erre a célra. Debreczen, 1922 június 20. *Rózsa Sándor* egyházkerületi pénztárnok.

Bedfordon, Amerikában az állami női javítóintézetben az intézet igazgatója eltiltotta a szépítőszerek: puder, pirosító stb. használatát; ellenben kötelezővé tette a vasárnapi istentiszteleten való megjelenést. A bentlakók között e rendelkezések nagy feltűnést és megdöbbenést keltettek. (AMU.)

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

1883—1922. sz.

Körlevél

a kebelbelli összes esperesi és lelkészi hivatalokhoz.

Közlöm az egyházkerületi közgyűlés 146—1922. szám alatt hozott határozatát szószerinti szövegében a következőkben:

„Egyházkerületi közgyűlésünk a közös tanárkari gyűlés kívánságára a specifiációt ismét életbe lépteti; egyszersmind felkéri az espereseket, hogy a legátusi intézményt az egyházmegyei lelkészértekezleteken tegyék megbeszélés tárgyává és hassanak oda, hogy a legációk száma és jövedelme növekedjék, a specifikálások száma lehetőleg minimálisra csökkentessék, a hivatalos forma megkerülésével való legátus hívások pedig megszűnjenek“.

Atyafiságos szeretettel:

Debreczen, 1922 június 19.

Kliss Ferenc,
püspök helyettes.

1885—1922. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter úr 43,000—1922. szám alatt kelt felhívásában azon nagyon is méltánylandó óhajtságának ad kifejezést, hogy a városi vérszegény és üdülésre szoruló, rosszul táplált magyar gyermekek — magyarországi oly megbízható családokhoz helyeztessenek el, ahol nemcsak testi gondozásban részesülnek, hanem valláserkölcsei tekintetben is megfelelő környezetbe kerülnek.

Felkérem azért Nagytiszteletedet, hogy a bölcs vezetése alatt álló egyházmegye papságát méltóztassék felhívni arra, hogy serkentsék a vidéki jó módú hívőket az üdülésre szoruló gyermekek ingyenes nyaraltatására, illetve ilyeneknek magukhoz, családjukhoz leendő elvállalására.

A vállalkozókat minden lelkészi hivatal közvetlenül a „Népjóléti Minisztérium Gyermekevédelmi Főosztályának“ (Budapest, Királyi vár) sürgősen jelentse be.

Atyafiságos szeretettel

Debreczen, 1922 június 19.

Kliss Ferenc,
püspök helyettes.

1792—1922. szám.

Körlevél

a kebelbelli egyházak összes tanítóhoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak folyó évi június hó 3-án 40,127. sz. alatt a háborúban elesett hősök nevének az elemi iskolákban

való megörökítése tárgyában kiadott körrendeletét alább közlöm.

Debreczen, 1912. évi június hó 12.

Kiss Ferenc,
püspök-helyettes.

M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztertől.
40,127—1922. szám. M. P. ü. o.

(A hazai tanítóság figyelmébe.)

A világháborúban elesett hőseink dicső emlékének ápolása és kegyeletes megőrzése iskoláinknak egyik igen fontos feladata. Midőn a tanulóifjúságot ennek a szent célnak szolgálatára neveljük, benne egyszersmind a nemzeti érzést és öntudatot is megerősítjük.

A Hőseink, Nagyjaink Kultusza Hősök Háza Országos Bizottsága, melynek védnökei Öfömlétsége Magyarország kormányzója és Öfensége József kir. herceg, az említett eszme érdekében a tanítóság köréből felmerült indítvány alapján országos mozgalmat óhajt indítani. A bizottság terve oda irányul, hogy a világháborúban elesett hőseink neve községenként az elemi iskolák tantermeiben díszes papír falitáblán megörökíttessék (természetesen minden iskolában csak az illető községbeli hősök neve).

Minthogy a fenti cél érdekében a bizottság által ajánlott kivitel módját megfelelőnek tartom s minthogy továbbá hőseink kultuszának ápolását

ugyancsak az említett bizottság van hivatva előmozdítani, az emléklapoknak az elemi népiskolákban való terjesztését a bizottságnak megengedtem.

A bizottság művészi kivitelű, régi magyaros motivumu, oklevélszerű emléklapokat fog forgalomba hozni. A nevek kézi díszírással fognak a táblákra vezetetni. Áruk, aranyozott fakerettel, üvegezve 50×40 nagyságban, dobozba csomagolva, költségmentesen odaszállítva, 500 korona lesz.

Ugyancsak a tanítóság köréből felmerült kívánások alapján a táblák költségeire nézve olyképp rendelkezem, hogy a növendékek körében folytatott gyűjtés útján szedendő össze.

A szülők megnyugtatására szükségesnek tartom, hogy a gyűjtést végző tanítók a gyűjtés eredményéről egytanítós iskolában a gondnok:ág (iskolaszék) elnökének, többtanítós iskolában pedig az igazgató tanítónak is beszámoljanak.

Figyelmeztesse Tanfelügyelő úr a tanítókat, hogy esetleges kérdezősködésükkel közvetlenül a Hőseink, Nagyjainak Kultusza-Hősök háza Országos bizottságához (Budapest, IV. Deák Ferenc-tér 3. sz., félemelet 3.) forduljanak. Végül még megjegyzem, hogy az említett bizottság ebben az ügyben az alispánokat (törvényhatósági joggal felruházott városokban pedig a polgármestereket) is fel fogja keresni.

Budapest, 1922. évi június hó 3-án.

Vass.

Vizsgai jutalomkönyvek!!

A gyermekek legkedvesebb olvasmánya!

Most jelent meg TÓTH JÁNOS:

„Tiszteletes bácsi meséskönyve“

Szórakoztat és tanít. A fejlődő, bontakozó gyermeki lélek gondolatvilágának helyes irányba való kifejlődését a mesevilág bűjös jeleneteivel irányítani, a gyermeknek a valláserkölcsei igazságok iránt való fogékonyságát fejleszteni, erősíteni gyermek és ifjúsági irodalmunkban egyik leghivatottabb könyv a

„Tiszteletes bácsi meséskönyve“

Meséi a magyar gyermekvilág üde légkörében történnek. Nyelve a könnyed gyermeki nyelv, simán gördülő s izig-vérig magyar. Történetei a gyermekvilág egy-egy kiszakított darabjai. Alakjai a gyermek előtt ismert alakok és mégis újak, mert új és új helyzetben jelennek meg. A mesemondás eseményeiből minden erőltetett mesterkélttség nélkül, önként érthetően, mintegy magától fejlődik ki a tanulság, mely mindig egy-egy valláserkölcsei életszabály. A regélő tiszteletes bácsi célja minden meséjével az, hogy a gyermekeket az életre előkészítse s a mese által rögzítse elméjükbe az ideális emberi élet törvényeit. Ezt a célját el is érte. A leghasznosabb ajándék gyermekek részére a

„Tiszteletes bácsi meséskönyve“.

Ára a gazdagon és művésziellen illusztrált s csinos kemény táblájú meséskönyvnek 100 K s minden 10 példányra 1 ingyen példány

Dr. Erdős Károly AZ ÉN VALLÁSOM

című könyve hat hét alatt 5000 példányban fogyott el. Tárgyalja a református vallás multját, jelentőségét, hittanát és erkölcsstanát, a kálvinizmusnak a magyar nemzetre gyakorolt hatását és jelenlegi helyzetét adja élvezetes, gyönyörködtető és tanulságos formában. Legalkalmasabb ajándék minden rendű és rangú gyermek vagy felnőtt részére bármely alkalommal.

Ára bürütánzatu papír kötésben, arany nyomással 20 K. Egészvásznon kötésben, arany nyomással 25 K s minden 10 példányra 1 ingyen.

Vizsgalap díszes 2 színű nyomással darabja 2 K, 100 darab 180 K.

Kapható a „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben Debreczen, Ferencz József-ut 26